

A KSH jelenti: gazdaság és társadalom, 2017/11

Tartalom

Makrogazdasági folyamatok.....	1
Ágazati teljesítmények.....	1
Termelői és fogyasztói árak.....	3
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	4
Összefoglaló adatok.....	6
Táblázatok.....	7

Makrogazdasági folyamatok

- 2017 első három negyedében a **globális gazdaság** bővült, a túlnyomórészt **fejlett országokat** tömörítő OECD egészére számított GDP volumene a 2017. I. negyedévi 2,2 és a II. negyedévi 2,5%-os növekedést követően a III. negyedévben 2,8%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva. A világgazdasági folyamatokat leginkább meghatározó nemzetgazdaságok közül Kína gazdasági teljesítménye 6,9, az Egyesült Államoké 2,2, Japáné 1,7%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.¹ A szűkebb nemzetközi környezetünkbe tartozó **Európai Unióban** (EU-28) a GDP volumene átlagosan 2,5, ezen belül a hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországé 2,4%-kal bővült. A viseigrádi országok (Magyarország, Csehország, Lengyelország, Szlovákia) mindegyikében emelkedett a bruttó hazai termék.²
- 2017. I–III. negyedévben folytatódott a **magyar gazdaság** több mint négy éve tartó konjunktúrája, a **GDP volumene** az uniós átlagnál nagyobb mértékben, 3,8%-kal emelkedett az egy évvel azelőttihez képest. A **felhasználási oldalon** a gazdasági teljesítmény alakulását elsősorban belföldi tényezők határozták meg, közülük a háztartások tényleges fogyasztása 3,6%-kal nőtt. A beruházások 23%-kal bővültek, ami a nemzetgazdaság csaknem egészét érintette. A **termelési oldalon** az ipar, az építőipar, valamint a piaci alapú szolgáltatások jelentősen emelték, a mezőgazdaság viszont mérsékelte a gazdasági teljesítmény növekedési ütemét.
- **2017 január–novemberében a külkereskedelmi termékforgalom** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 93,3 milliárd eurót tett ki, 8,8%-kal többet, mint egy évvel korábban. A behozatal értéke 85,6 milliárd euró volt, ami 12%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A növekedési ütem exportban az elmúlt hat, importban az elmúlt hét év azonos időszakát tekintve a legjelentősebb. (Kivitelben az éves átlagos növekedési ütem a 2012–2016. január–novemberi időszakot tekintve 3,0, behozatalban a 2011–2016 ugyanezen időszakra vonatkozóan 4,0% volt.) 2017. január–novemberben az aktívum 7,7 milliárd euró volt, az egyenleg 1,5 milliárd euróval romlott az egy évvel korábbi, kimagasló többletű képhez.

- A részletesen feldolgozott, **2017. január–októberi** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** exportban 6,4, importban 8,9%-kal bővült 2016 azonos időszakához viszonyítva. A **forgalom forintban mért árszínvonala** nőtt 2016 első tíz hónapjához képest, kivitelben 1,5, behozatalban 2,1%-kal. A **cserearány** 0,6%-kal romlott, ennek legfontosabb tényezőjét az energiahordozó-import 24%-os drágulása jelentette. 2017 első tíz hónapjában a forint kissé felértékelődött a kulcsvalutákkal szemben: 2016 azonos időszakához képest az euróval szemben 1,0, a dollárhoz viszonyítva 1,2%-kal erősödött.
- A **kormányzati szektor** a **2017. I–III. negyedévet** 140 milliárd forintos hiánnyal zárta, ami a GDP 0,5%-ának felelt meg. Az egyenleg 301 milliárd forinttal, GDP-arányosan számítva 1,1 százalékponttal romlott a 2016. I–III. negyedévihez képest. Az egyenleg hiányba fordulása abból adódott, hogy a kiadások értéke nagyobb mértékben nőtt, mint a bevételeké (9,8, illetve 7,1%-kal).

Ágazati teljesítmények

- Az ipar, építőipar, kiskereskedelem és turizmus ágazatokban a 2017 január–októberét jellemző tendenciák lényegében novemberben is folytatódtak.
- **2017. novemberben az ipari termelés**³ volumene 3,4%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. (A munkanaphatástól megtisztított index megegyezett a kiigazítatlan indexszel.) A belföldi és a külföldi értékesítés volumene egyaránt emelkedett, előbbié 2,0, utóbbié 3,9%-kal. Az iparon belül a feldolgozóipar termelése 3,1, az energiaiparé 3,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A három legjelentősebb feldolgozóipari terület közül az elektronikai iparban 4,9%-kal többet, az élelmiszeriparban 0,5, a járműgyártásban 2,8%-kal kevesebbet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az **előző hónaphoz képest** novemberben a szezonális és munkanaptényezővel kiigazított ipari termelés 2,1%-kal mérséklődött.
- **2017 január–novemberében az ipari kibocsátás** volumene – ingadozó teljesítmény mellett – 5,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A növekedéshez a belföldi és az exportértékesítés egyaránt hozzájárult, volumenük 4,0, illetve 5,9%-kal növekedett. Az értékesítési szerkezet lényegében nem változott a megelőző év azonos időszakához viszonyítva, az eladások közel kétharmada külföldön realizálódott. Az iparon belül a kibocsátás 96%-át adó feldolgozóipar és a csekély súlyú képviselő bányászat termelése emelkedett (5,2, valamint 28%-kal), az energiaiparé viszont gyakorlatilag stagnált (+0,1%).
- **2017 első tizenegy hónapjában** – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik **feldolgozóipari** terület termelése nőtt 2016 első tizenegy hónapjához képest, a legnagyobb mértékben (16%-kal) a gép, gépi berendezés gyártásáé. 2017 január–novemberében folyamatosan, összeségében 12%-kal bővült a közepes súlyú

¹ Szezonálisan kiigazított adatok alapján. Forrás az OECD adatbázisa.

² Az uniós egészére és a tagországokra vonatkozó GDP-adatok szezonálisan és munkanaphatással kiigazítottak, Szlovákia esetében szezonálisan kiigazítottak az adatok. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

³ Az ipar összesen adata a teljes iparra, az iparra vonatkozó többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

kohászat, fémfeldolgozás kibocsátása. A szinte teljes egészében külpiacra termelő elektronikai ipar kibocsátása – több mint egy éve tartó folyamatos növekedés mellett – 9,0%-kal emelkedett. Az elektronikai ipar két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb, elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 15, a híradástechnikai berendezés gyártása 9,7%-kal nőtt. A feldolgozóipari termelés több mint egytizedét adó élelmiszeriparban az egy évvel korábbinál 2,2%-kal többet termeltek, viszont a madárinfluenza miatt a növekedést visszafogta a 3,3%-kal csökkenő húsiipari kibocsátás. Az élelmiszeripari exportértékesítés volumennövekedése (2,5%) meghaladta a belföldi eladásokét (2,2%). A feldolgozóiparon belül a legnagyobb súlyúnak számító járműgyártás kibocsátása a jelentős áprilisi és júliusi csökkenés mellett 1,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két meghatározó járműipari terület közül a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 5,5%-kal emelkedett, a közúti gépjármű gyártása 3,2%-kal mérséklődött.

1. tábla

A feldolgozóipari termelés* szerkezete és alakulása, 2017. január–november

Feldolgozóipari ág	Termelési érték megoszlása	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest (%)
Járműipar	28,9	1,2
Elektronikai ipar	11,9	9,0
Élelmiszeripar	10,7	2,2
Kohászat, fémfeldolgozás	8,1	11,6
Gumi-, műanyag- és építőanyagipar	8,1	7,2
Gép, gépi berendezés gyártása	6,9	16,4
Vegyí anyag, termék gyártása	5,5	-0,7
Villamos berendezés gyártása	4,4	4,2
Kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás	4,4	9,1
Fa-, papír- és nyomdaipar	3,3	3,5
Egyéb feldolgozóipar	3,2	3,8
Gyógyszergyártás	3,1	7,4
Textil- és bőripar	1,6	7,8
Feldolgozóipar összesen	100,0	5,2

* A legalább 5 főt foglalkoztató feldolgozóipari vállalkozások adatai.

- A bővülő ipari kibocsátás mindegyik régiót egyaránt kedvezően érintette, 2017 január–novemberében leginkább az Észak-Alföldön (8,4%), legkevésbé a Dél-Alföldön (2,7%) nőtt a termelés az egy évvel korábbihoz viszonyítva.⁴
- 2017 novemberében a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok⁵ összes új rendelése 7,9%-kal csökkent az előző év azonos hónapjához képest, amit elsősorban a villamos berendezés gyártásában bekövetkezett – az egy évvel korábbi magas bázishoz mérten – 64%-os visszaesés okozott. Az új rendelések az elektronikai iparban 3,2, a járműgyártásban 1,7%-kal nőttek. Az új belföldi rendelések volumene 3,5%-kal emelkedett, az új exportrendeléseké 9,4%-kal visszaesett. Az összes rendelésállomány volumene november végén 14%-kal elmaradt az egy évvel azelőttitől. Az ipari folyamatokat számottevően meghatározó járműgyártás rendelésállománya 6,6, az elektronikai iparé 26%-kal csökkent a 2016. novemberihez viszonyítva.
- Az építőipar termelési volumene 2016-ban átlagosan 19%-kal csökkent, ami elsősorban az uniós forrásból végzett munkák 2015. végi befejeződéséből adódott. 2017 januárjától az építőipari vállalkozások termelése folyamatosan, novemberben 31, január–

novemberben 29%-kal emelkedett az előző év azonos időszakai alacsony bázishoz képest, ehhez mindkét építményfőcsoport jelentős bővülése hozzájárult.

- 2017. novemberben az épületek építése 29%-kal bővült, ami – az előző hónapokhoz hasonlóan – az ipari épületek mellett elsősorban a lakóépületek és az oktatási épületek építésének az eredménye. Az egyéb építmények építésének volumene 34%-kal haladta meg az egy évvel korábbit, a termelés az alacsony bázis mellett a gyorsforgalmi utak építése és vasútfelújítási munkák következtében bővült. 2017 január–novemberében az épületek építése 27, az egyéb építményeké 34%-kal növekedett 2016 azonos időszakához viszonyítva.
- A szezonálisan és munkanaphatással kiigazított indexek alapján a novemberi építőipari termelés volumene 1,4%-kal csökkent az előző havhoz mérten.
- Az építőipari termelés jelentős bővülése mellett pozitív irányba mutat a kapacitások szerződéses lekötöttsége is. A novemberben kötött új szerződések volumene 12%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Ezen belül az épületek építésére kötött új szerződések volumene 8,2%-kal csökkent, azonban az egyéb építmények építésére vonatkozóké 43%-kal emelkedett. Az utóbbi vonatkozásában elsősorban útépitésekre és vasútfelújításra kötöttek új szerződéseket. Az új szerződéslekötések január–novemberben 40%-kal bővültek, ezzel összefüggésben az építőipari vállalkozások szerződésállományának volumene november végén 110%-kal meghaladta az egy évvel korábbi alacsony bázist. Az épületek építésének rendelésállománya 30, az egyéb építményeké 162%-kal magasabb volt, mint 2016. november végén.
- A kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene 2017 novemberében 6,7, január–novemberben összességében 4,7%-kal nőtt. (A naptárhatástól megtisztított adatok alapján azonos mértékű volt a bővülés.) Novemberben az előző hónapoz képest – a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 0,8%-kal emelkedett.
- Január–novemberben az összforgalom 46%-át kitevő élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek eladási volumene 2,7%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes üzletek 3,6%-kal emelkedett, míg az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzletek csekély mértékben, 0,4%-kal csökkent. 2017 első tizenegy hónapjában a nem élelmiszertermék jellegű üzletek forgalma összességében 7,9%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz hasonlítva. Ezen belül valamennyi üzlet típus esetén bővültek az eladások: az iparcikk jellegű vegyes üzletek 12, a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek 9,3, a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszerüzletek 6,0, a bútortermék-, műszakcikk-üzletek 5,2, a textil-, ruházati és lábbeliüzletek 2,7, a használatcikk-üzletek 0,6%-kal növelték a forgalmukat. A termékek széles körére kiterjedő, ugyanakkor az összforgalom mindössze 3,6%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 24%-kal emelkedett. Az üzemanyag-töltő állomások üzemanyag-forgalma január–novemberben 3,1%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 7,8%-kal emelkedett.
- Január–novemberben a kiskereskedelmen kívül számba vett gépjármű- és járműalkatrész-üzletek forgalmában 3,4%-os emelkedést mértünk az egy évvel korábbihoz képest.
- 2017 novemberében a kereskedelmi szálláshelyeken a vendégek száma 6,5, a vendégéjszakáké 7,1%-kal meghaladta az előző év azonos havit. Mind a külföldi-, mind a belföldi vendég-forgalom bővült, 8,7, valamint 5,6%-kal.
- 2017 január–novemberében a hazai kereskedelmi szálláshelyek vendégeinek száma 6,4, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 6,7%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A külföldiek és belföldiek

⁴ Telephely szerinti adatok alapján.

⁵ A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében.

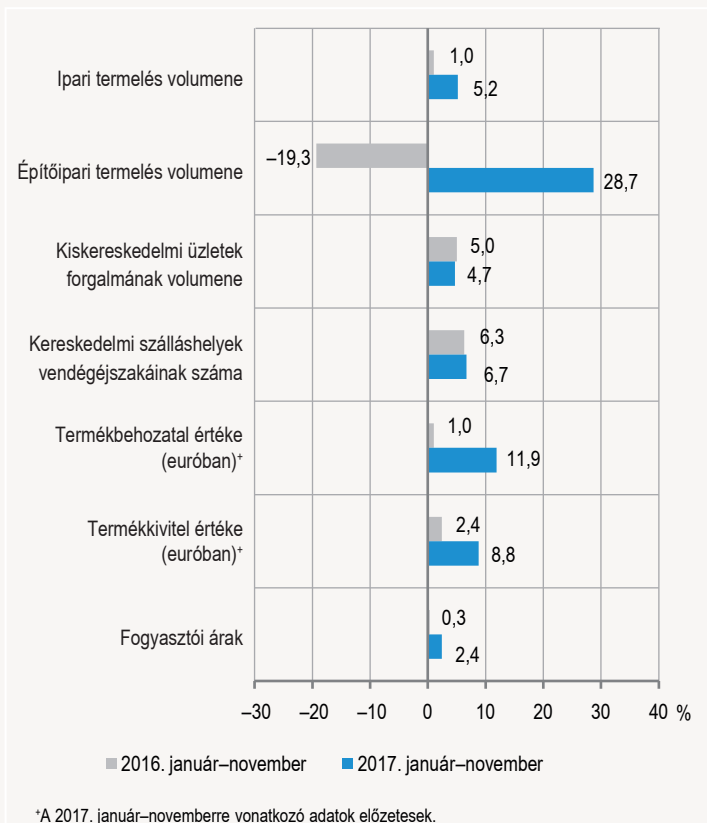
vendégforgalma egyaránt élénkült: a vendégszám 6,8, illetve 6,1%-os növekedése mellett a vendégéjszakák száma 8,0 és 5,4%-kal bővült.

- A vendégéjszakában mért **külföldi forgalom** 14%-át kitevő német vendégek itt-tartózkodása 8,1%-os bővülés mellett meghaladta a 2 millió éjszakát. A jelentős küldő országok mindegyikéből nőtt a forgalom, leginkább az orosz és az egyesült államokbeli vendégeké (26, illetve 11%-kal). Az Egyesült Királyság (5,1%), Csehország (7,5%), Lengyelország (6,8%), Ausztria (2,2%) vendégforgalma szintén emelkedett 2016 január–novemberéhez képest.
- Az év első 11 hónapjában a külföldiek vendégforgalma a Tisza-tó kivételével minden **turisztikai régióban** nőtt. A külföldi vendégéjszakák hattizedét kitevő Budapest–Közép-Duna-vidéken 7,9, a 14%-os részesedéssel rendelkező Balatonnál 10%-kal több éjszakára maradtak a külföldiek. A belföldi vendégéjszakák Dél-Dunántúl kivételével minden turisztikai régióban bővültek, a forgalom több mint negyedét kitevő Balatonnál 1,4%-kal.
- A hazai kereskedelmi szálláshelyek **bevételei** a vendégforgalomnál nagyobb mértékben nőttek. A szálláshelyek 2017 január–novemberében több mint 430 milliárd forintot, az előző év azonos időszakánál 16%-kal több **bruttó árbevétel** ért el. A bevételek hattizedét jelentő szállásdíjak 17%-kal – ezen belül a belföldiek által fizetett szállásdíjak 14, a külföldiek által fizetettek 19%-kal – emelkedtek. A **Széchenyi Pihenőkártyával** történő fizetésekből a hazai szálláshelyeknek közel 19 milliárd forint bevétele származott, 3,9%-kal több, mint egy évvel korábban.
- A **vendéglátóhelyek eladási forgalmának** volumene 2017 január–novemberében 3,4%-kal volt több, mint az előző év azonos időszakában, értéke összesen 981 milliárd forintot tett ki. A teljes forgalomból kilenczettel részesedő kereskedelmi vendéglátás 3,2, a munkahelyi 5,2%-kal bővült.

1. ábra

Fontosabb gazdasági jelzőszámok

(változás az előző év azonos időszakához képest)

Termelői és fogyasztói árak

- Az ártermelő és a szolgáltató szektort egyaránt az árak emelkedése jellemezte, ami a fogyasztói árak alakulására is hatással volt.
- 2017 novemberében a mezőgazdasági termelői árak** összességében 7,7%-kal meghaladták a 2016 azonos időszakit, ami a növényi termékek árának 8,6, valamint az élő állatok és állati termékek árának 6,4%-os növekedéséből tevődött össze. A gabonafélék ára 12%-kal – ezen belül a búzáé 12, a kukoricáé 13, az árpáé 8,9%-kal – lett magasabb. A gyümölcsfélék ára 38%-kal nőtt, az alma 68%-os – ezen belül az ipari alma 177%-os – árnövekedése kimagasló volt. Az élő állatok árszintje 1,2, az állati termékeké 18%-kal emelkedett. Ez utóbbin belül a tej ára 16, a tojásé 26%-kal nőtt.
- 2017 január–novemberében** a mezőgazdasági termelői árak 5,6%-kal emelkedtek az egy évvel azelőttihez hasonlóan. A növényi termékek ára kevésbé nőtt (3,0%), mint az állatoké és állati termékeké (9,9%). A növényi termékek közül főként a gyümölcsök ára (19%) emelkedett, a gabonaféléké 4,4%-kal nőtt, a burgonyáé 6,7%-kal csökkent, a zöldségeké pedig kissé (-0,2%) alacsonyabb lett. Az állatok közül a sertés ára az év eleji nagymértékű emelkedés után összességében 13%-kal emelkedett. A tej negyedével lett drágább.
- Az **ipari termelői árak** 2017. novemberben 4,5, január–novemberben 3,2%-kal magasabbak voltak az előző év azonos időszakához képest, az emelkedő tendencia egy éve tart. A dráguló vegyipari termékek nagymértékben hozzájárultak az áremelkedéshez.
- 2017 első tizenegy hónapjában az **ipari belföldi eladások árai** erőteljes ütemben nőttek: novemberben és január–novemberben egyaránt 4,8%-kal haladták meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. Az év első tizenegy hónapjában az energiaipar értékesítési árai 0,5, a feldolgozóipari 6,9%-kal növekedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari területen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 4,8, a kőolajfeldolgozás területén 18%-kal.
- 2017 novemberében az **ipari exportértékesítési árak** – az egy hónappal korábbi kimagasló növekedési ütemmel megegyezően – 4,4%-kal meghaladták a 2016. novemberit. 2017. január–novemberben az ipari exportértékesítési árai 2016 azonos időszakához viszonyítva 2,5%-kal emelkedtek, ezen belül a legtöbb feldolgozóipari területen növekedtek az árak.
- A **szolgáltatási kibocsátási árak**⁶ 2017 III. negyedévében és I–III. negyedévében egyaránt 0,2%-kal emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest. 2017 I–III. negyedévében a megfigyelt szolgáltatáscsoportok többsége drágult, a legnagyobb mértékben a postai, futárpostai tevékenység, 6,6%-kal. A biztonsági, nyomozói tevékenység 5,0, a munkaerőpiaci szolgáltatások díjai 4,2%-kal növekedtek, ami mögött a 2017. év eleji 15%-os minimálbér-emelés húzódik. A közúti áruszállítás 0,6%-kal került többre, ezzel párhuzamosan az egyik legnagyobb költségtételt jelentő gázolaj ára jelentős mértékben emelkedett. A reklám, piackutatás és a rakománykezelés ára kismértékben csökkent (0,9, illetve 0,2%-kal), a távközlési szolgáltatásokért pedig – elsősorban a roamingdíjak uniós szintű szabályozása miatt – 5,1%-kal kevesebbet kellett fizetni.
- 2017. decemberben lassult a fogyasztói árak 12 hónap alatti növekedési üteme** a novemberihez képest. Az árszínvonal az év utolsó hónapjában átlagosan 2,1%-kal magasabb volt a 2016. decemberinél. A legnagyobb mértékben a szeszes italok, dohányárak és az élelmiszerek drágultak.
- 2017-ben gyorsult az infláció: a fogyasztói árak** összességében 2,4%-kal emelkedtek az előző évhez képest, szemben a 2016. évi 0,4%-os növekedéssel. A fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagok ára a kőolaj világgpiaci áremelkedése miatt 7,2, a gyógyszerek, gyógyáraké 2,6%-kal nőtt. A dohányárak ára a jövedéki adó emelése következtében 7,3, a szeszes italoké 2,2%-kal emelkedett.

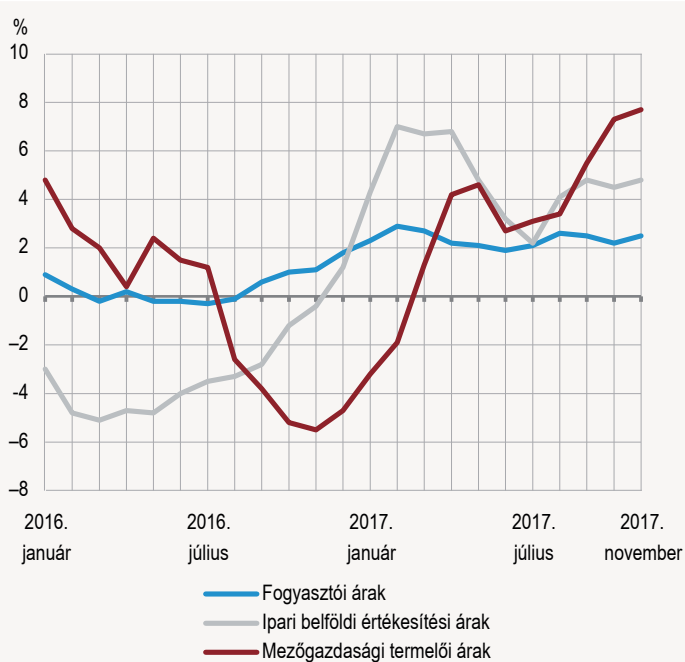
⁶ A teljes ügyfélkörnek nyújtott szolgáltatások esetében. Emellett az árstatisztikai megfigyelés csak az üzleti partnereknek nyújtott szolgáltatások körére is számol kibocsátásiár-indexet.

Az élelmiszerárak átlagosan 2,8%-kal növekedtek, ezen belül a sertésbűs 10, a vaj, vajkrém 9,4, a sajt 7,5, a tejtermékek 6,4, a párizsi, kolbász 6,0, a cukor 5,9, a kenyér 4,9, a tej 1,1%-kal drágult. A friss hazai és déligyümölcsért 4,6, a friss zöldségért 2,6%-kal többet kellett fizetni. A burgonya felvásárlási árának csökkenése miatt 4,5%-kal olcsóbb lett. A liszt 0,7, a csokoládé, kakaó 1,4, a baromfiús – áfakulcsának 2017. év eleji leszállítása hatására – 15%-kal kevesebbe került.

- 2017-ben a fogyasztói kosárból közel 28%-kal részesedő szolgáltatások ára 1,5%-kal emelkedett az előző évhez képest. A távolsági utazásért, a külföldi üdülésért, a személyszállításért és a hírközlésért kevesebbet, a víz-, csatornaszolgáltatásért, a munkahelyre, iskolába utazásért ugyanannyit, a többi szolgáltatásért magasabb összeget kellett fizetni, mint 2016-ban. A legnagyobb mértékben a belföldi üdülés (6,1%), a postai szolgáltatás (5,9%) és a takarítás, mosatás (5,8%) drágult. A háztartási energia ára 0,8, a ruházódási cikké 0,5%-kal nőtt. Előbbi főcsoportban a palackos gáz és a szilárd tüzelőanyagok drágultak, különösen a tűzifa ára emelkedett (7,6%-kal). A főbb rezisztételek (vezeték gáz, villamos energia, távfűtés) ára nem változott 2017-ben. A tartós fogyasztási cikkek ára 0,3%-kal alacsonyabb lett, ezen belül a tartós háztartási cikkeké 1,2%-kal nőtt, a tartós kulturális cikkeké (számítógép, televízió, telefon) 3,5%-kal csökkent. A járművek fogyasztói ára nem változott, mivel az új személygépkocsikat 1,9%-kal drágábban, a használtakat 4,7%-kal olcsóbban forgalmazták.
- A fogyasztói árak **decemberben az előző hónaphoz viszonyítva** összességében nem változtak. Az élelmiszerek ára 0,1%-kal, ezen belül a tojásé jelentősen, 19%-kal emelkedett. Utóbbi áralakulását kínálati oldali események (például a tojtyúkállomány csökkenése) okozták. A friss zöldség a szezonális hatás miatt 6,0, a tej 2,0%-kal drágult, miközben a friss hazai és déligyümölcs 6,4, a cukor 4,8, a liszt 2,8%-kal olcsóbb lett. A fogyasztási főcsoportok közül legnagyobb mértékben (0,3%-kal) a szolgáltatások ára nőtt. A háztartási energia 0,2, ezen belül a tűzifa 1,3%-kal többbe került az egy hónappal korábbinál. A szeszes italok, dohányárak és a tartós fogyasztási cikkek ára egyformán 0,1, a ruházódási cikkeké 0,2%-kal mérséklődött. Decemberben a járműüzemanyagok ára átlagosan 1,2%-kal alacsonyabb volt, mint novemberben.

2. ábra

A fogyasztói árak, az ipari belföldi értékesítési árak és a mezőgazdasági termelők árak változása (az előző év azonos időszakához képest)

⁷ A 15–74 éves népességen belül.

⁸ A legalább öt főt foglalkoztatott vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az előzetes **népmozgalmi** adatok alapján **2017. novemberben** 7271 gyermek született, és 10 050-en haltak meg. Mind az élveszületések, mind a halálozások száma csökkent 2016 azonos hónapjához viszonyítva, az élveszületéseké 5,6, a halálozásoké ennél nagyobb mértékben, 6,1%-kal. Az élveszületések és a halálozások egyenlegként kialakult **természetes fogyás** 7,4%-kal (222 fővel) kevesebb volt a 2016. novemberinél.
- **2017. január–novemberben** 83 941 **élveszületés** és 119 780 **halálozás** történt. Az élveszületések száma 1,5%-kal (1290 újszülötten) kevesebb, a halálozásoké 4,1%-kal (4745 fővel) több volt, mint 2016 azonos időszakában. Ezer lakosra 9,4 élveszületés és 13,4 halálozás jutott, sorrendben 0,1 ezrelépponttal kevesebb, illetve 0,6 ezrelépponttal több a 2016. január–novemberinél. A **csecsemőhalandóság** a 2016. január–novemberi 4,0 ezrelékről 3,6 ezrelékre mérséklődött. Az élveszületések és a halálozások egyenlegként kialakult **természetes fogyás** (35 839 fő) 6035 fővel több az egy évvel korábbinál.
- 2017. november végéig 48 187 pár kötött **házasságot**, 2,5%-kal kevesebb, mint a 2016. január–novemberben.
- **2017. szeptember–novemberben** a foglalkoztatottság meghaladta az egy évvel korábbit, míg a munkanélküliség csökkent. A **foglalkoztatottak száma** a 15–74 éves korcsoportban a 2016. szeptember–novemberihez képest 36 ezer fővel több, 4 millió 450 ezer fő volt. A létszám növekedése teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiachoz kötődött, ahol a bővülés 85 ezer főt tett ki, ugyanakkor a közfoglalkoztatottak száma 37 ezer, a külföldi telephelyen dolgozóké pedig 11 ezer fővel csökkent. A foglalkoztatottak közül a 15–64 évesek korcsoportjába 4 millió 402 ezer fő tartozott, ez 38 ezrelékkel (0,9%-kal) meghaladta az egy évvel korábbit. **Foglalkoztatási arányuk** egy év alatt 1,3 százalépponttal, 68,8%-ra nőtt. A férfiaké 2,2 százalépponttal, 76,1%-ra nőtt, míg a nőké 0,5 százalépponttal, 61,7%-ra bővült a 2016. szeptember–novemberihez képest. Mindhárom fő korcsoportban emelkedett a foglalkoztatási arány: a munkaerőpiacon kis létszámban megjelenő 15–24 éves fiataloké 29,6, az ún. legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké 84,2, míg az idősebb, 55–64 éveseké 52,5%-ra javult.
- A 15–64 éves korcsoportba 177 ezer **munkanélküli** tartozott, 29 ezer fővel (14%-kal) kevesebb a 2016. szeptember–novemberinél. A **munkanélküliségi ráta** ugyanezen időszak alatt 0,7 százalépponttal, 3,9%-ra mérséklődött, ami – negyedéves adatokkal összevetve – a munkaerő-felmérés negyedéves történetének legalacsonyabb értéke. A férfiakat alacsonyabb munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (3,5 és 4,4%), a munkanélküliségi rátájuk nagyobb mértékben (1,0, illetve 0,3 százalépponttal) csökkent mint a nőké. Mindhárom fő korcsoportban mérséklődött a munkanélküliség. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 10,4, a 25–54 és az 55–64 éveseké pedig 3,4 és 2,9% volt. Egy év alatt a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküliek aránya**, 3,8 százalépponttal, 42,5%-ra, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,1-ről 16,3 hónapra csökkent.⁷
- **2017. novemberben** a nemzetgazdaság egészében⁸ a teljes munkaidőben alkalmazásban állók esetében 323 000 forint volt a **bruttó átlagkereset**, az előző év novemberinél 13,0%-kal több. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető **nettó átlagkereset** 222 700 forint volt, míg a kedvezmény nélküli nettó átlagbér 214 800 forintot tett ki.
- **2017. január–novemberben** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók a nemzetgazdaság egészében átlagosan bruttó 294 200 forintot kerestek, ez 12,8%-os növekedést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A családi adókedvezményt figyelembe véve a nettó átlagkereset becsült összege 203 600 forint volt, a kedvezmény nélküli számolva a nettó átlagbér pedig – ugyancsak 12,8%-os növekedés

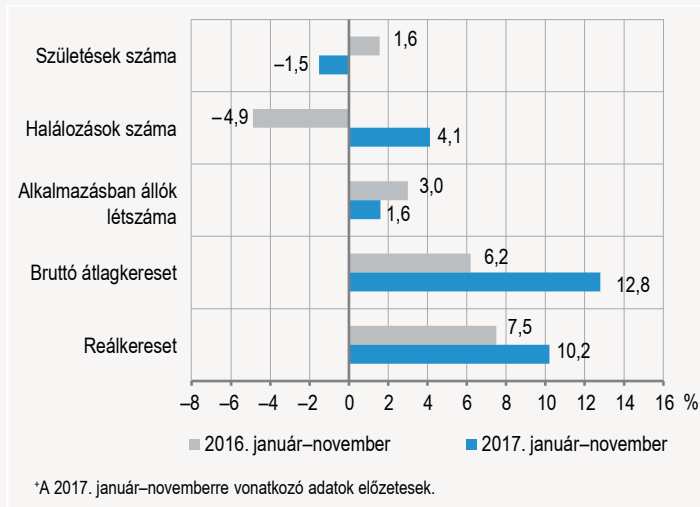
mellett – 195 700 forint volt. (A családi adókedvezmény igénybevételének 2017. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében a nettó keresetek nagyságát pozitívan alakították.)

- A keresetnövekedés ütemét elsősorban a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os emelkedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közszolgáltató cégek dolgozóit érintő keresetrendezések befolyásolták.
- **Közfoglalkoztatottak nélkül** számolva a bruttó és a nettó átlagkereset azonos mértékben, 11,7%-kal haladta meg a 2016. január–novemberit.
- Ezen belül a **vállalkozások** alkalmazottai átlagosan nettó 204 300 forintot kerestek, 11,3%-kal többet a 2016. január–novemberinél, a **költségvetés** területén pedig a nettó átlagkereset 209 400 forint volt, 13,4%-kal magasabb az egy évvel korábnál, míg a **nonprofit szférában** 10,2%-kal, 183 300 forintra emelkedett ennek összege.
- A fogyasztói árak 2,4%-os növekedése mellett a **keresetek reálértéke** egy év alatt 10,2%-kal nőtt.
- A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része, mintegy 107 ezer fő – a 2011–2012. évi adóváltozások ellentételezését szolgáló, a keresetbe nem tartozó – **kompensációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 8800, illetve 8500 forint volt.

3. ábra

Fontosabb társadalmi jelzőszámok*

(változás az előző év azonos időszakához képest)

Összefoglaló adatok

Mutató	2016	2016. IV. negyedév	2017. I. negyedév	2017. II. negyedév	2017. III. negyedév
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %					
Bruttó hazai termék (GDP)	2,2	1,9	4,3	3,3	3,9
Beruházás	-16,0	-22,1	23,3	26,8	18,3
A háztartások tényleges fogyasztása	3,8	3,6	2,6	3,5	4,8
A GDP százalékában					
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	-1,9	-9,0 ^R	2,9 ^R	-0,4 ^R	-3,9
Ezer darab					
Az épített lakások száma	10,0	4,7	2,1	2,9	3,0
Mutató	2016	2017. június–augusztus	2017. július–szeptember	2017. augusztus–október	2017. szeptember–november
A 15–64 éves népességen belül, %					
Munkanélküliségi ráta	5,1	4,2	4,1	4,0	3,9
Foglalkoztatási arány	66,5	68,6	68,7	68,7	68,8
Mutató	2016	2017. szeptember	2017. október	2017. november	2017. január–november
Száma, fő					
Élveszületések	93 063	8 168 ⁺	7 868 ⁺	7 271 ⁺	83 941 ⁺
Halálozások	127 053	9 786 ⁺	10 590 ⁺	10 050 ⁺	119 780 ⁺
Természetes szaporodás/fogyás (-)	-33 990	-1 618 ⁺	-2 722 ⁺	-2 779 ⁺	-35 839 ⁺
Millió euró					
Külkereskedelmi termékforgalom					
Behozatal értéke	83 265	7 911	8 371	8 348 ⁺	85 550 ⁺
Kivitel értéke	92 990	8 847	8 866	9 066 ⁺	93 291 ⁺
Egyenleg	9 725	937	495	718 ⁺	7 741 ⁺
Változás az előző év azonos időszakához képest, %					
Behozatal volumene	4,9	4,6	15,1	..	8,9 ^{a)}
Kivitel volumene	4,4	3,3	9,6	..	6,4 ^{a)}
Mezőgazdasági termelői árak	-3,8	5,5	7,3	7,7	5,6
Ipari termelés volumene	0,9	5,4	7,6	3,4	5,2
Ipari belföldi értékesítésének volumene	-1,1	6,3	6,0	2,0	4,0
Ipari exportértékesítés volumene	0,3	5,9	9,3	3,9	5,9
Feldolgozóipari új rendelések volumene	-	-1,8	18,0	-7,9	-
Ipari termelői árak	-1,7	4,1	4,5	4,5	3,2
Építőipari termelés volumene	-18,8	23,8	38,1	30,7	28,7
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	4,8	5,6	6,3	6,7	4,7
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	6,9	4,1	5,1	6,5	6,4
összes vendégéjszakái	6,7	5,4	5,6	7,1	6,7
Alkalmazásban állók létszáma ⁺	2,9	1,3	1,1	1,0	1,6
Bruttó átlagkereset, nominális ⁺	6,1	13,6	12,8	13,0	12,8
Nettó átlagkereset, nominális ⁺	7,8	13,6	12,8	13,0	12,8
Fogyasztói árak ^{b)}	0,4	2,5	2,2	2,5	2,4

a) 2017. január–október.

b) 2017. december: 2,1%. 2017. év: 2,4%.

.. Nincs adat.

+ Előzetes adat.

- A jelenség nem fordult elő.

R Revideált adat.

TÁBLÁZATOK

MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- 3.1.1. A bruttó hazai termék (GDP) volumenindexei
- 3.1.2. A bruttó hazai termék (GDP) termelése folyó áron
- 3.1.5. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0
- 3.1.9. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron
- 3.1.12. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0

További táblázatok

Beruházás

- 3.3.1. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke gazdasági ágak szerint
- 3.3.2. A nemzetgazdasági beruházások volumenindexei gazdasági ágak szerint

További táblázatok

Külkereskedelem

- 3.5.2. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, áruösszetétel szerint
- 3.5.4. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei áruösszetétel szerint
- 3.5.7. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, országcsoportok szerint
- 3.5.9. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei országcsoportok szerint
- 3.6.9. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei országcsoportok szerint
- 3.6.10. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei áruösszetétel szerint

További táblázatok

Kormányzati szektor

- 3.1.23. A kormányzati szektor főbb adatai
- 3.1.24. A kormányzati szektor negyedéves nem pénzügyi számlái

ÁGAZATI TELJESÍTMÉNYEK

Mezőgazdaság

- 4.1.1. Állatállomány
- 4.1.6. A mezőgazdasági termékek értékesítésének (felvásárlásának) volumenindexei
- 4.1.19. A fontosabb szántóföldi növények betakarított területe, összes termése és termésátlaga
- 4.1.20. A fontosabb zöldségfélék betakarított összes termése
- 4.1.21. A szőlő és a fontosabb gyümölcsfajok összes termése

További táblázatok

Ipar

- 4.2.1. Az ipari termelés és értékesítés értéke
- 4.2.2.1. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei, az előző év azonos időszaka = 100,0

- 4.2.2.2. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei szezonálisan és munkanappal kiigazítva
  - 4.2.4. Az ipari termelés értéke alágak szerint
  - 4.2.5. Az ipari termelés volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.12. Az ipar belföldi értékesítése alágak szerint
  - 4.2.13. Az ipar belföldi értékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.16. Az ipar exportértékesítése alágak szerint
  - 4.2.17. Az ipar exportértékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.28. Az ipari termelékenység indexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
  - 4.2.29. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes rendelésállománya
  - 4.2.32. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes új rendelései
- További táblázatok

Építőipar

- 4.3.1. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe építményfőcsoportonként
  - 4.3.2. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe ágazatonként
  - 4.3.3. Az építőipari termelés fixbázisú és havi volumenindexei építményfőcsoportonként
  - 4.3.4. Az építőipari vállalkozások szerződéseinek értéke és volumenindexei, építőipar összesen
- További táblázatok

Lakásépítés, lakáspiac

- 2.3.1. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (negyedéves adatok)
  - 2.3.2. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (kumulált adatok)
  - 2.3.3. Kiadott új építési engedélyek (kumulált adatok)
  - 2.3.4. Kiadott új építési engedélyek (havi adatok)
  - 2.3.6. Lakáspiaci árindex
- További táblázatok

Kiskereskedelem

- 4.4.9. A kiskereskedelmi üzletek forgalma
  - 4.4.10. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának kiigazítatlan volumenindexe
  - 4.4.11. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának naptárhatástól megtisztított volumenindexe
- További táblázatok

Turizmus, vendéglátás

- 4.5.15. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma szállástípusonként
- 4.5.16. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák szállástípusonként
- 4.5.17. Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma országok szerint
- 4.5.18. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák turisztikai régióként

4.5.19. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevételei szállástípusonként

4.5.20. A szállodák összefoglaló adatai

4.5.23. A vendéglátóhelyek eladási forgalma

További táblázatok

Szállítás, közlekedés

4.6.1. Belföldi áruszállítás

4.6.2. Nemzetközi áruszállítás

4.6.3. Áruszállítás összesen

4.6.14. Helyközi személyszállítás

4.6.15. Helyi személyszállítás

4.6.16. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalma országonként

4.6.17. Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik száma gyártmány szerint

További táblázatok

Információ, kommunikáció

4.7.1. Bekapcsolt vezetékes telefon fővonalak és hívások száma

4.7.3. Mobil-előfizetések és hívások száma

4.7.7. Az internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint

További táblázatok

TERMELŐI ÉS FOGYASZTÓI ÁRAK

Mezőgazdasági árak

3.6.11. A mezőgazdasági termékek termelőiár-indexei

3.6.13. A mezőgazdasági ráfordítások árindexei és az agrárrolló

Ipari árak

3.6.18. Az ipar termelőiár-indexei

3.6.19. Az ipar belföldi értékesítésének árindexei

3.6.20. Az ipar exportértékesítésének árindexei

Építőipari árak

3.6.25. Az építőipar termelői-árindexei

Fogyasztói árak

3.6.1. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások főbb csoportjai szerint

3.6.2. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások részletes csoportjai szerint

3.6.5. Egyes termékek és szolgáltatások havi, országos fogyasztói átlagára

További táblázatok

TÁRSADALMI ÉS JÖVEDELMI FOLYAMATOK

Demográfiai helyzet

1.1. Népmozgalom

További táblázatok

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

2.1.0.1. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok

2.1.0.2. A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok

2.1.1.1. A 15–74 éves foglalkoztatottak számának alakulása

2.1.1.2. A 15–64 évesek foglalkoztatási rátájának alakulása

2.1.1.3. A 15–74 éves munkanélküliek számának alakulása

2.1.1.4. A 15–74 évesek munkanélküliségi rátájának alakulása

További táblázatok

Alkalmazásban állók, keresetek

2.1.31. Összefoglaló táblák – nemzetgazdaság összesen

2.1.32. Összefoglaló táblák – vállalkozások összesen

2.1.33. Összefoglaló táblák – költségvetés összesen

2.1.34. Összefoglaló táblák – nonprofit szervezetek összesen

További táblázatok

Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

2.4.2. Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

2.4.6. Ittasan okozott balesetek

További táblázatok

TERÜLETI ADATOK

Népesség, népmozgalom

Társadalom

Általános gazdasági mutatók

Gazdasági ágazatok

NEMZETKÖZI ADATOK

További információk,

adatok (linkek):

www.ksh.hu

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789